

**KONYA
BÜYÜKŞEHİR
BELEDİYESİ**

**KONYA BÜYÜKŞEHİR
BELEDİYESİ'NİN
KATKILARIYLA**

Şehrin Nafızası

YeniGün GAZETESİ'NİN
ÜCRETSİZ KÜLTÜR-SANAT İLAVESİDİR

CİLT: 6 • SAYI: 9

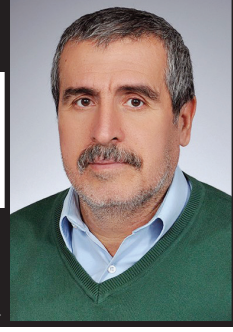
HAZIRLAYANLAR: SADIK GÖKCE - ANUŞ GÖKCE

15 MART 2024 CUMA

KOMTEK'TE BİR GEZİNTİ

EDİTÖRDEN...

**SADIK
GÖKCE**

sadikgokce@hotmail.com

Bugün Ramazan'ın beşinci günü. Milletçe hayırlı, sağlıklı ve selamet içinde bir Ramazan geçireceğimizi umut ediyordum. Ama geride kalan günlere bakınca bu temennimin gerçekleşmesinin zor olduğunu görüyorum. Ramazan ayı seçim ayı oldu. Aslında bizim kültürümüzde Bereket ayıdır. Fakat bunu siyasilerimiz bu yıl unuttular.

Amansız bir seçim yarışı içerisinde koşuyor güzel ülkem ve ülkemizin insanları. Siyasiler bu mübarek ayın feyzini kaçırmak için hem iktidarı hem muhalefeti ile yarışıyorlar. Sanki bir hizmet yarışı değil, mirastan pay kapma yarışı yaşanıyor. Partiler yüzünden aileler arasında soğukluklar meydana geliyor. İftar sofralarında aile birlikteliği sergilenmesi gerekirken kimse farklı siyasi düşüncedeki akrabasını hatta kardeşini bile iftar sofrasında görmek istemiyor.

Halbuki Ramazan ayı bizim kültürümüzde çok farklı anlamlar yüklenen bir aydır. Küsler barışır. Dedikodular kesilir. İnsanlar birbirini mutlu etmek ve yüzlerini güldürmek için yardıma koşarlar vs. Ancak bu yıl böyle olmuyor. Bence Korona yüzünden evlerimizde geçirmek zorunda kaldığımız Ramazan ayı bile bu kadar canımızı yakmamıştı. Bizleri yönetmeye talip siyasilerin bir an önce kendilerini toparlayıp propagandalarını bu mübarek aya yakışır şekilde yürütmelerini istiyoruz Müslümanlar olarak.

...
İsrail Filistinli Müslümanları katletmeye devam ediyor. Avrupa'dan, Afrika'dan ve

diğer kıtalardan katliamı protesto için birkaç cılız ses yükseldi. Yemen hariç hiçbir İslam ülkesi yönetimi sesini yükseltmedi İsrail'e karşı. Hatta halkın İsrail mallarını boycot etmesine rağmen hükümetler ticarete devam ediyor. Bugüne kadar İsrail mallarına gümrük yasağı koyan bir İslam Ülkesi olmadı. Sadece içeriye yönelik verilen demeçlerle halk uyutulmaya çalışılıyor. Kulağımıza bazı haberler geliyor. Zulüm gören Filistinliler ülkemize getirilecekmiş diye... Bana pek inandırıcı gelmedi bu haber. Herhalde bir İsrail propagandasıdır bu. Halkımız bu göçe psikolojik olarak hazırlanmaya çalışılıyor diye düşünüyorum. Ama söylenenler doğru ise bu Filistin'e ihanet olur. Filistin'in boşaltılması İsrail'in işine yarar. Kansızsız bir şekilde o topraklar düşmana teslim edilmiş olur. Hem de iyilik yapıyoruz propagandası ile...

...
12 Mart İstiklal Marşımızın kabul tarihi idi. Bu yıl büyük kutlamalar göremedik. Her halde yüzyılın yorgunluğu omuzlarımıza çöktü. Belki de bu marşın miadının dolmuş olduğunu düşünenler yeni bir marş yazdırmak için ortamın olgunlaşmasını bekliyordur. Ancak bu netameli bir konu. Yeni bir İstiklal Marşı yazabilmek için bir Mustafa Kemal ve bir Mehmet Akif gerekli. Bugün bu iki büyük insanın da yaşadığımız bu çorak iklimde yetişeceğini düşünmüyorum.

İÇİNDEKİLER

• EDİTÖRDEN...

SADIK GÖKCE

• ARAPLAR'DA BİR SUSUZ ÇEŞME

HASAN UKDEM

• NAIM HAZIM ONAT'IN HÂKİMİYETİ

MİLLİYE'DEKİ ŞİİRLERİ

MUSTAFA ÖZCAN

• ATATÜRK'ÜN ÇUMRALI MANEVİ

ANNE BABASI

DR. BURHANETTİN ŞENLİ

• KOMEK'TE BİR GEZİNTİ

ANUŞ GÖKCE

ARAPLAR'DA BİR SUSUZ ÇEŞME

HASAN
ÜKDEM

Sabah namazından sonra kuşların tenha caddeye indiği saatlerde gün başlar ve erkenden açılır Seval Bakaliyesi. Beş yolun ağzında sessizliği bozan kepenk sesi ve kapının önünde sürekli duran süzekli geniş güğümün, o tarihi çeşmeden dolup dükkânın kapı önünün sulanma merasimi her gün tekrar eder. Rahmetli babam Bakkal Mehmet, kardeşlerim Bilal, Veyis ve ben. Muhteşem zaman dilimleri... Şimdi yıkıldı o kerpiç evin odadan bozma dükkânı. Küçük bir çarşıydı oysa Ak Cami'nin köşe... Karşılıklı iki bakkal, manav, berber, orloncu, bisikletçi, ayakkabı tairircisi, buzdolapçı, tüpçü... Bir bir kalkan kepenkler... Kimi çay suyu doldurur, kimi havlu yıkar, kimi kapı önünü sulamak için dolar kabını... Sonra mahallenin çoluğu çocuğu, kadını kızı gelip su doldururlar o çeşmeden. Rezzak'ın rızık dağıttığı, en çok başvurulan yerlerden biriydi, zamanın Araplar Mahallesi için o çeşme.

Şimdi mahzun bırakılmış, gölgesinde kuşların bile nazlanarak uçtuğu, asfalt yolların arasında bir garip, bir ıssız, bir susuz çeşme... Eski günleri ancak, o mahallenin eski sakinlerini görünce hatırlayan, taşlarına sinmiş eski sesleri bir tek aşına olduğu insanlara fısıldayan, kuru kurnasını gösterip "hani eskiden su doldurup götürürdünüz ya buradan" dercesine bakan çeşme. Araplar'a gittiğimde beni o günlere götüren bir o susuz çeşme, bir de Ak Cami olmasa bilmem hatırlayabilir miyim çocukluğumu, gençliğimi? Hemen biraz ilerisine yapılan, her yerde görebileceğimiz hazır betondan ruhsuz bir çeşmeye aktılmış suyuna hayıfla bakıp durmakta şimdilerde. Ve zamanla cüreti artan lüzumsuz eklemelerin işgali altına girivermiş; sıfır atık kumbarası, usulsüz parklar, zamansız bekleme bırakılmış eski aletler, edevatlar... daha hazini orasına burasına çiziktirilmiş yazılar, şekiller v.s.

Elbette suyunun kesilmesinin bir sebebi var. Etrafındaki evler yıkılıp, yenileriyle

mesafe açılınca yolun ortasında kalakaldı ve güvenlik nedeniyle suyunu keserek diğer çeşmeye verdiler. Ama bunun başka bir çözümü olmalı ve o çeşme yeniden suyuna kavuşmalı ve yeni nesillere ruhandan aktığı sularını ulaştırmalı. Başka yerlerde uygulandığı gibi, o bölgede bir yer belirlenerek ve taşları numaralandırılarak, çeşmenin mevcut formu bozulmadan aynı şekilde, taşınma işlemi yapılabilir. Tarihi bir çeşme olduğu için bunu belediyeler yapmıyor. Bu vakıfların işi sanırım. Bu yazımız bir dilekçe olsun ve bütün yetkililere müracaatımız sayılsın, çeşmemiz layık olduğu suyuna kavuşsun inşallah. Bunu neden istiyorum? Şehrin hafızası için, dünyanın sesinin bugünde ve yarında yankılanması için, çağın insanlarına hep ufukları gösterip maziye unutturan modern zihniyetin verdiği hasarı aza indirmek, mümkünse de yok etmek için... Dedemin atına su içirdiği, babamın kurnasında yüzünü yıka-dığı o çeşmeye ben de elimi uzatmak istiyorum. Benden sonra gelecek nesillerin de aynı zincirin halkası olduğunu hatırlaması için bu çeşmenin suyuyla ıslanmasını ümit etmek hakkımdır diye düşünüyorum. Bu yazının konusu çeşme olduğundan, burada bu isteklerimi çeşme üzerinden dile getiriyorum. Yoksa şehri şehir yapan bütün tarihi ve adres olmuş, halkın hafızasında yer edinmiş bütün yapılar için geçerlidir bu isteğim. Mesela Konyalının hafızasında yer edinmiş bir Fenni Fırın vardı, şimdi yok; keşke o da korunabilseydi... Son zamanlarda Fenni Fırın adının yaşatılması için pek çok noktaya açılan küçük ekmeğe satış noktalarını görünce biraz olsun içime su serpiliyor, ama keşke hakiki adresine de sahip çıkılsaydı.

Çeşmeler bizim medeniyetimizde önemli bir yere sahiptir. Konumu, mimarisi ve

kaynağının gür olması özellikleriyle birçok yaşam alanlarında yerini almış, buldukları yöre ahalisine sadece aktığı sularla değil, geçmişin hafızasını geleceğe aktarma özellikleriyle de hizmet etmişlerdir. Bu çeşmenin varlığı da bana ve benim akranlarıma aynı hisleri aşılamış, kişisel tarihlerimizdeki yerini almıştır.

Bu çeşmenin 148 yıllık olduğu söyleniyor. Ben mimari özelliklerine girmedim. 2013 yılında tarihçi yazar Ali Işık tarafından redakte edilen ve KOSKİ Genel Müdürlüğü tarafından hazırlanan Konya'nın Tarihi Çeşmeleri isimli kitabın 45.sayfasında yer alan bilgilerde bu çeşme anlatıldı. Merak edenler bu kitaptan öğrenebilir. Ancak üzerinde yer alan hitabenin çözümlemesini Ömer Tokgöz Beyin yazısından alıntılararak buraya almak istedim: **Maşallah / 1314 Bu çeşmeyi üç mahallâtın şurubuna kıldım ayan Kayacık Sinân dahi Orta Sinân Ehl-i hayrât sa' idüb ta'mîrine İki taraftan suyu oldu revân HAK rızasına muvafık eylesün Bin üç yüz dahi on dört temâm**

Benim yazımın amacı çeşmenin yansıttığı hatıraları, o günlerde yaşanan hayatı bir kesitiyle de olsa anlatmaktır. Ve tabii ki bir farkındalık oluşması için bir çabadır bu aynı zamanda. Buradan bu konuyu gündeme getiren sevgili Ömer Tokgöz Bey'e teşekkür etmek istiyorum. Kendisi de bir eski Araplarlı olarak bizim duygularımızı yaşıyor ve oradan geçtiği zamanlar bir hüzne kapılıyor.

Yazımın kalan kısmını şiire bırakıyorum. Bu çeşme gündeme gelince bende uyanan duygularla, özlemlerle, hayıfla bu şiiri yazdım. Hem eski Araplarlılar hem de bizim gibi eski mahallelerden çıkan kardeşlerimiz bu duygularla o günlere gidip geleceklerdir. Gençlerimize de bunu okumalarını ve kültürümüzün bir parçası olan bu manzarayı hayal etmelerini rica ediyorum. Belki o zaman babalarını, annelerini, dedelerini, ninelerini daha iyi anlarlar.

KÖR TAPALI ÇEŞMEYE AĞIT

Çocukluğumda
Ağzımı dayayıp su içtiğim çeşme
Gençliğimde
Sevdiğimi görme ümidim...

Hani su verirdin sen
Kurnana uzanan her kaba?
Kaynağını mı kuruttular senin?
Nerden çıktı bu kör tapa?

Çelen kuşları inerdi
Sularınla şenlenen ayakucuna
Bayram ilan edilirdi eteklerinde
Kanat seslerine karıştırdı şırıltıların
Oyundan susamış çocuklar koşardı
Ellerini çırpa çırpa
Kim getirdi sana bu çölü?
Nerden çıktı bu kör tapa?

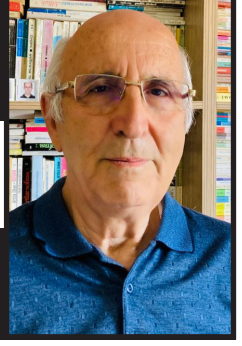
Radyodan maçları dinlerdik arkadaşlarla
Çoğumuz Fenerli, Cimbomlu, Beşiktaşlıydı
Ama hepimiz Konyasporlu
Kaç galibiyet sevinci sindi taş duvarlarına
Etrafında kaç şampiyonluk turu attık
Kazandık kaç kupa
Neden gözlerim kurnandan ıslak bugün?
Nerden çıktı bu kör tapa?

Esnaflar çay demlerdi suyundan
Çevrene kurulurdu muhabbet halkası
Su sesinden kâm alırdı yaşlısı genci
Köylü amcalar dinlenirdi taşında
Çarşıdan aldıkları tarım aletleri,
Yaşlanırdı böğrüne, beldenat, yaba
O günler aksın ne olur lülenden
Nerden çıktı bu kör tapa?

Sığırlar giderdi yanındaki yoldan
Koca bir sürü halinde Aslım'a
Mayıs toplayan kadınlar
Ellerini yıkardı sularında
Temizlerdin sokağın kirini pasını
Alicenaplıkta kimse ermedi o çapa
Bir pranga gibi
Nerden çıktı bu kör tapa?

Arabacı emmiler atlarını sulardı
Kepekçi Mevlit amcadan arpa alırken
İkindin vakti gölgene çekip arabalarını
Ak Cami'ye namaza koşarlardı
Hayat gibi akardı Büyük Sinan Caddesi'nde
Kimse diyemez yoluna sapa
Gönlümde çağlayan bir pınarsın sen
Nerden çıktı bu kör tapa?

NAİM HAZIM ONAT'IN HÂKİMİYETİ MİLLİYE'DEKİ ŞİİRLERİ

**MUSTAFA
ÖZCAN**

Yazılarımızda zaman zaman Konyalı şair ve ediplerden bahsettiğimiz olmuştur. Bunlardan birisi de Naim Hazım Onat'tır. 1889- 1953 yılları arasında yaşamıştır. Asıl adı Mehmet Naim'dir. Köklü bir aileden gelmektedir. Konya'da yayımlanan eski dergi ve gazetelere bakıldığı zaman Naim Hazım'ın birçok yazısıyla karşılaşırız. Bu yazıların çoğu dil konusundadır.

Türk Sözü'nde, Ocak dergisinde şiir ve makalelerinin son derece önemli olduğunu belirtmek gerekir. Özellikle Vali Muammer Bey'in döneminde, adını sıkça duyuranlardır. Eğitim ve öğretimi, aile efradı hakkında bilgi almak için Konya Ansiklopedisi'nin ilgili maddesine bakılabilir. Buradaki bilgiler daha çok Mahmut Sural'ın Yeni Konya'da (1976) çıkan "50 Yıl Önceden Bu Yana Her Yönüyle Konya" başlıklı seri yazılarının tekrarı mahiyetindedir. Rahmetli Celal Kişmiş, akademisyen Ahmet Atalay'ın da bu konuda yazıları vardır.

Naim Hazım'ın büyük kurtarıcımız Mustafa Kemal'e "Atatürk" soyadının verilmesini öneren Konya Milletvekili olduğu da unutulmalıdır. "Büyük Atatürk'e" şiiri bu duygu ve düşüncenin mahsulüdür. Başlığı olmayan şiiri ise Atatürk'ün ona "Onat" soyadını vermesiyle ilgilidir. "Varlık İle Ben" şiiri yazar Falih Rıfka Atay'a ithaf edilmiştir. Bir başka şiiri de "Kendi Diliyle Ona" adını taşımaktadır. Bu şiirde Atatürk'ü ve onun vatana hizmetini, ülkeye getirdiği yenilikleri, Türkçeye olan sevgisini övmektedir. Konya milletvekili olan Onat'ın, yine dönemin Başbakanı olan İsmet İnönü'yü öven şiirini de burada hatırlamak gerekmektedir. Falih Rıfka Atay'a ithaf ettiği bir başka şiir de "Ulus İçin"dir. Bu Hâkimiyeti Milliye'nin on beş yıldır Atatürk'ü ülküsüne bayrak olmasından ve adının "Ulus"a çevrilmesinden dolayı yazılmış bir şiirdir. Son şiir ise "Beyaz Gölgeler" şairinin vefatı üzerine kaleme aldığı ve üzüntülerini ifade ettiği şiirdir. "Tarihin En

Acı Tarizi"¹ başlıklı şiirinde ise Millî Mücadele dönemi anlatılmakta ve vatan savunması karşısındaki tutumu sebebiyle halife eleştirilmektedir. Bu şiirler, (İlkbahar Gelirken, Hain Halife'ye" başlığı altında iki ayrı şiir olması ve uzunluğundan dolayı buraya alınmamıştır.

Bu şiirler genellikle Türkiye Cumhuriyeti'nin "soyadı" kanununun kabul ettiği dönemin ürünüdür. Belki şiir olarak çok kaliteli değildir ama edebiyat tarihi ve özellikle Naim Hazım Onat'ın edebi kişiliği için son derece önemlidir. Bir de şunu unutmamak gerekir: Naim Hazım'ın Hâkimiyet-i Milliye, (1934), Ulus (1935) gazetesinde çıkmış düzyazılarında Güneş-Dil Teorisini² ve dilimizin sadeliğini işlemektedir. Bunlardan "Sözler Kısılacak"³, "Soyadları Alınırken"⁴ başlıklı yazıları dikkate değer makalelerdir.

1.BÜYÜK ATATÜRK'E

Kutlu olsun sana Atatürk adı,
Ey Türk'ün göklere uçuş kanadı
Sen büyük soyunun tuttu elinden,
O da özden sana gönül bağladı.

Yaydın yüreklere yüksek ülkünü;
Ne mutlu bizlere gördük buğünü.
Görüp yâd eller de imreniyorlar
Her yönden Türklüğün önürdüğünü.

Bükmüştü boynunu umutsuz, yurdun;
Sen onda yepyeni bir acun kurdun.
Serptin beyinlere bir yeni ışık,
Bomboş gönüllere inan doldurdun.

Sildin alınlardan sen, sinen yası,
İçlere çöken o silinmez pası,
Ne yaman büyüğü ellerin, senin

1-"Tarihin En Acı Tarizi", Hâkimiyeti Milliye, Sayı: 4726, 18 Eylül 1934, s.2

2-"Ulus'un Dil Yazıları: Güneş-Dil Teorisi", Ulus, Sayı: 6146, 22 Son teşrin 1935, s.1

3-Hâkimiyeti Milliye, Sayı: 4796, 30 Son teşrin 1934, s.1

4-Hâkimiyeti Milliye, Sayı: 4797, 1 İlk kânun 1934, s.1

Ey büyük ulusun ünlü Atası

Ne keskin esin var, ne yüksek (sanı)n
Senin bir erilmez örgedir anın.
Gözlerin göklerden yaltırklanmış,
İçinde var özü bir çağlayanın

Senindir dirimin doyulmaz tadı,
Elinle kalktı Türk, yurt aydınlandı;
Yarat yenilikler yeni adınla
Kutlu olsun sana Atatürk adı⁵
(Önürmek: Terakki, tekaddüm; Es: His; Sanı:
Hayal; Öрге: Şahika; An: İdrak; Yaltırk: Elekt-
rik; Dirim: Hayat)
2. Yarattın yepyeni bir varlık onca
Koydun gene kendin bugün ona ad
Atatürk, çok mudur bir tozan gibi
Senin ışığında çırpınas Onat.⁶
(Tozan: Zerre.

Öz dilimizle:

3. VARLIK İLE BEN

-Çok değerli yazarımız Falih Rıfkı'ya-
Varlık, bilinmez nicedir,
Bir çözülmaz bilmecedir;
Uzalırdır açılmayan
Yıldızı yok bir gecedir.

Yaşamının saklı gizi
Andırıyor bir denizi;
Üzerinde yüzdürmeden
Derininde boğar bizi.

Bitimi yok bir boşluk var;
Kavrayamaz, bilgimiz dar,
Kumlar gibi kaynaşıyor
İçinde aylar, yıldızlar.

Bırak dursun onlar öyle;
Bir iğnenin ucu bile
Taşıyormuş bin bir acun
Yıldızıyla, güneşiyle.

Bilmiyoruz bizler neyiz,
Neye geldik ne isteriz
Hep duygumuz dumanlı, hep
Körkörüne düşüncemiz.

Ne denli açsa anımız
Aydınlama inanımız;

Koyu karanlıklarla hep
Sarılmıştır dört yanımız.

Bize demiş yüce tanrı:
İnanınız olsun arı,
Karşıyor benim usum
Düşündükçe varlıkların⁷

(Nice: Nasıl; Uzalırdır: Çok eskiden; Bitim: Ni-
hayet; Acun: Dünya, Nedenli: Nasıl; An: İdrak;
Arı: Halis; Us: Akıl)

4. KENDİ DİLİYLE ONA

Yurda giren yağalar, savaşınla yok oldu;
Silindi bütün sisle, karanlıklar kovuldu,
Her yandan gülümsüyor bize imrenen yüzler,
Baştanbaşa ilimiz yeniliklerle doldu.

*

Sen eski ulusuna yeni bir ulus kurdun;
Gönülleri sevinçle, kıvançlarla doldurdun
Koşuyoruz kırılmaz bir hızla yükseklere
Her yüzden önürmeye başladı güzel yurdun

*

Utku, senin bir gölgen, ardında seni izler;
Senin bütün savaşın sayısız öktü gizler;
O denli ulusun ki ölçülemez varlığın,
Gözlerinde gizlenmiş gibi gökler, denizler

*

Benliğinde eririz hepimiz seni görünce
Eriştiren Türklüğü sensin tükel gönence
Gözlerin gönüllere ülkü yayan bir güneş,
Bir bakışınla senin aydınlansın bin gece.

*

Geçmişteki varlığı, bitimi yok, bir uzun
Sonsuzluğa dayanan çok eski soyumuzun
Tanıtığının gibi sen büyüklüğünü bize
Acun içinde gene bu yok olmaz ulusun

*

Yarınki varlığı da, özenç uyandıracak;
Ünle övünçle dolu bir alana varacak,
Türk en yüksek olacak, Türk en yüksek olacak
Yaşamakta amacın, başka değil, bu, ancak.

*

En son işte bir yaman armanla saran seni;
Anıtmak, özleştirmek oldu tüzün dileği
Pek az bir uz içine durultarak onu sen
Vereceksin dillerin bize en güzelini.

*

Çok eskiden dillere kaynak olan Türkçemiz
Her duyguyu saracak denli engin bir deniz
En içten gelenleri, en ince düşünüşü
Konuşabilirsiniz onunla isterseniz.

5-Hakimiyeti Milliyet, Sayı:

6-Hakimiyeti Milliye, Sayı:4793, 27 İkinci teşrin 1934, s.1

7-Hâkimiyeti Milliye: Sayı: 4748, 11 Birinci teşrin 1934, s.1

*

En düz köküyle odur en eskiden buyuran(1)
Gönüllerin en derin eslerini duyuran,
Türklüğün ata dili, yaradılış dilidir;
Özelden işte odur bütün dilleri kuran:

Kurtulduğu gibi bu güzel, bu sevgili il
Parlayacak, en büyük Önder, seninle bu dil
Çırpınırken saygılı duygular içermiş
Arıtığın bir dille önsem seni çok değil.⁸

(1)Türkçenin en basit fil kökleri birer emirdir.
(Yağ : Düşman; Ulus: Millet; Ulus: Devlet;
Kıvanç: İftihar, haz; Önürme: Terakki, tekad-
düm; Utku: Zafer; Öktü: Muvaffakiyet, Denli:
Kadar; Öğünç: İftihar, Tükel:Tam, hep; Gö-
neç: Saadet; Alan: Saha; Amaç: Gaye, hedef;
Arman: Arzu; Uz: Müddet ; Es-is: His, Özel:
Kadım, ezel

5. SEVGİLİ BAŞBAKANIMIZA
Büyük Atatürk'ün yönelmiş göynü
Dedi, sana bugün: İsmet İnönü
O çetin savaştı ilk muştulayan
Yaslı yurdumuza bu ünlü günü.

Ne mutlu sen gibi bir Türk oğluna
Büyük önder seni aldı koluna.
Bunun değerini anladın özden,
Özenle kendini verdin yoluna.

İzinden yürüdün, hiç ayrılmadın,
Önüne dikildi dağlar, yılmadın.
Anacak saygıyla seni yarılar,
Alnın gibi yüksek kalacak adın.

Sen durmadan yaptın, o, yap buyurdun;
Demirden yollarla kuşattın yurdu.
Açtığın sayısız iş ocakları
Ülkede yeni bir Türkiye kurdu.

Öz yürekten seni kutluyor Onat
Diyor baştanbaşa bu yurdu donat
Yaşa sayısız yıl sağlıklı, sana
Yeni başarılar versin yeni ad⁹

*

6. ULUS İÇİN

-Atay'a-

On beş yıldır Atatürk'ün
Ülküsüne oldu bayrak;
Ulus için (ulus) bugün,

Yeni antla yayıldı, bak.

Her gün ışık saldın ile,
Ulus, unutmamız bunu
Şaşırmadım bir gün bile
Yürüdüğün düz yolunu.

Gün doğmadan serpen sensin
Gönüllere inan, umut;
Hiç susmasın senin sesin
İnildesin adınla yurt.

Eşlerine hep örnek ol,
Adın gibi yaşa sonsuz;
Ata yolu tuttuğun yol.
Eksik olma (Ulus)umuz!¹⁰

20 Son teşrin 1935, Çarşamba, s.?

7. CELÂL SAHİR'E AĞLARKEN
Biraz daha koşmaktır kollarına ölümün
Yokluk dolu boşluğa biraz daha atılmak
Yeni bir damla ağ, yeni bir acı her gün. . .
"Hayat" diye üstüne titrenilen, bu, ancak.

İçimize bir kuzu sevgisi veren bir kurt,
Katmış bizi önüne, yokluklara sürünüyor.
Gönülleri dolduran aldatici bir umut,
"Ölüm" denen bir devin ağzına götürüyor.

Bunu hep biliyoruz, yaşıyoruz bilerek,
Bu aldanişlara biz, gene göz yumuyoruz.
Önünde diz çökerek, önünde eğilerek
Bu ölümlü dirimden, bilmem, ne umuyoruz?

Erozan, işte yazık, en sonra, sen de girdin
Doyma bilmez o devin karanlık kursağına,
Yüzün soluk, gözlerin sönük, çiğerin bitkin;
Seni de aldı ölüm uçurumlu ağına.

Ölümünden boşlukta yeni bir inilti var,
Yeni bir ağ kattın yaralı içimize.
Yeniden dalgalandı bağnımdaki acılar..
Varlığından kalacak, yalnız, bu mıydı bize?

Erozan, sen kurtuldun her gün biraz ölmek-
ten;
Fakat biz yaşıyoruz, biz yaşıyoruz gene
Ellerimiz şakakta, bak, şimdi, ağlıyorken
Sevgi dolu kalbinin "Beyaz Gölgele"ine..¹¹

8-Hâkimiyeti Milliye, Sayı: 4742, 5 Birinci teşrin 1934, s.1

9-Hâkimiyeti Milliye, Sayı. 4794, 28 Son teşrin 1934, s.1

10-Hâkimiyeti Milliye, Sayı: 4795, 29 Sontişrin 1934, s.1

11-Hâkimiyeti Milliye, Sayı.5144, 20 Son teşrin 1935, s.2

ATATÜRK'ÜN ÇUMRALI MANEVİ ANNE BABASI

**DR. BURHANETTİN
ŞENLİ**

Konya'yı çok seven ve tam 13 kez Konya ziyareti yapan Gazi Mustafa Kemal Atatürk'ün, Konya ziyaretlerinde evinde ziyaret ettiği Abditollu Hüseyin Ağa; Atatürk'ün manevi babası olarak adlandırılmaktadır.

Merhum Hasan Özönder'e göre; dedelerinin Konyalı olduğuna dair görüşlerin yanı sıra, Konya'yı, Konyalıyı ve Mevlâna'yı çok seven ve her zaman takdir eden Atatürk'ün, resmen bilinen bu 13 ziyaretinden başka, gizli ve gayri resmi gelişlerinin de olduğu, yaşlı Konyalılar tarafından nakledilmiştir.

Gazi'nin, 20 Mart 1923 tarihindeki beşinci gelişinde yanında eşi Latife Hanım da vardı. Soğuğa, yağın kara yağın, Ata ve eşinin kalmakta oldukları, günümüzde Atatürk Müzesi olan konağın etrafında toplanıp sevgi ve bağlılık tezahüratında bulunan binlerce Konyalı arasında, Ata'ya son derecede hayran olan Abditollu Hüseyin Ağa da vardı. Hayli ileri yaşına rağmen oldukça dinç, aksakallı, mahallî kıyafetli bu sevecen Konyalı, Ata'yı ve eşini daha yakından görüp tanımak; sevgi ve saygılarını bizzat sunmak için görüşmek isterse de o an bunun mümkün olamayacağı ilgililer tarafından kendisine bildirilir. O sırada konağa girmek üzere olan Belediye Başkanı M. Muhlis (Koner) Bey, bu temiz yüzlü, gün-görmüş ihtiyarın arzusunu dinler ve görevlilerden izin alarak, Gazi'nin de muvafakati üzerine, birlikte içeriye girerler.

Gazi, kendilerine yer gösterirse de Hüseyin Ağa, saygısından dolayı özür dileyerek, kısaca maruzatta bulunup, ayrılacağını söyler. Yaşlı adam: "Muhterem Paşam, bana, 'Abditollu Hüseyin'derler. Sedirler'de otururum. Üç oğlum vardı. Çeşitli cephelerde vatan uğruna şehit verdim; helal olsun, vatan sağ olsun; Allah sana uzun ömür versin. Şimdi sizden bir istirhamım var: İki şehit oğlumun yerine size, "oğlum" diye hitap edebilir, alından öpebilir miyim?" deyince Gazi de Latife Hanım da derhal ayağa kalkarak: "Bizleri evlât olarak kabul etmenizden gurur duyarım babacığım" diyerek, şehit babası Abditollu Hüseyin

Ağa'nın elini öperler. Ertesi gün, Hüseyin Ağa'nın eşi Akile Hanım'la da tanışıp, onu da "anne" olarak kabul ederler.

Bu olayı, zamanın meşhur gazetesi Babalık da haber yaparak günlerce bu olaya yer ayırır. Hüseyin Ağa, bu unvanı ile vali ve belediye başkanı tarafından da hüsni-kabul görür. Özel ve resmî merasimlere, yemek ve toplantılara davet edilir.

Gazi, altıncı geliş olan 3 Ocak 1925 tarihindeki Konya ziyaretinde on gün kaldı. Çeşitli teftiş ve gezilerde bulundu. Çok önemli konuşmalar yaptı, demeçler verdi. Bu arada, Hüseyin Ağa'nın, geçmiş Selçuklulara kadar uzanan Konya'nın tarihî semtlerinden biri olan Sedirler'deki, kerpiçten yapılmış son derecede mütevazı evini de ziyaret etti. Akile ana o gün, bu değerli misafirlerini en iyi şekilde ağırlayıp, memnun etmek için, bütün marifetini ve maharetini göstererek kendi eliyle meşhur Sedirler böreği pişirip ikram etti.

Atatürk'ün, Hüseyin Ağa ile ilgili hatıralarından biri de Hüseyin Ağa'nın, köyü Abditolu'da (Çumra ilçesine bağlıdır) yapacağı yeni evin nasıl olmasının uygun olacağını sorması üzerine Ata, eline kâğıt kalem alıp, evin kabataslak planını bizzat çizmiş olmasıdır. Ağa, evi bu plana uygun olarak inşa ettirir. Bugün hâlâ ayakta olan bu ev, ana hatlarıyla, Ata'nın Selanik'teki evinin ilk planına benzer. Geniş bahçesinde bir de köy odası bulunmaktadır. (teyit edemedik yeni bilgi)

Hüseyin Ağa, seksen beş yaşında iken 1935 yılında vefat etti. Kabri, Abditolu Mezarlığı'ndadır.

Konya, 6 Ocak, (hususî muhabirimizden) Gazi Paşa bugün saat iki buçukta Abditollu Hacı Hüseyin Ağa'yı kabul etmiştir. Hacı Hüseyin Ağa Gazi Paşa'yı kendi evine davet etmiş, Paşa'da gününü tayin etmeyerek geleceğini vaat etmiştir. Hüseyin Ağa Paşa Hazretleriyle hasbihalde: "İsmet Paşa'dan köylüye tohum

Gazi Mustafa Kemal Paşa'nın Çumralı Babalığı Abditollu Hacı Hüseyin ağa (ortadaki sakallı), Konya Valisi İzzet (Hüseyin Ağa'nın Sağındaki kişi) Bey, Vilayet İdare Meclisi Üyeleri ile 1931 yılında birlikte görünmektedirler. (Kaynak: Babalık Gazetesi)

ve öküz istedim, esirgemedi. Paşam sen de bir kanun yapılmasına sebep ol." diye ricada bulunmuştur."

Vakit gazetesi, 8 Ocak 1925, sayfa: 2

"Konya, 11 Ocak (hususî muhabirimizden) Gazi Paşa hazretleri yarın birçok heyetleri kabul ettikten sonra Hacı Hüseyin Ağa'yı hanesinde ziyaret edecek ve saat birde hususî trenle Adana'ya doğru hareket edecektir."

Vakit gazetesi, 12 Ocak 1925, sayfa: 8.

21 Ocak 1925 tarihli Vakit gazetesinde "Reisicumhur, Hüseyin Ağa'nın evinde" başlığıyla yayımlanan Arap harfli Türkçe haber:

"Reisicumhur, Hüseyin Ağa'nın evinde."

Reisicumhur Mustafa Kemal Paşa Konya'da Abditollu Hüseyin Ağa hanesinde. Hüseyin Ağa Konya'nın ne eşrafından ne de muhteberan (önde gelen) dediğimiz sınıf kibarındandır. Onu bütün Konya bilir ki tam bir köylüdür. Hüseyin Ağa Gazi'nin Konya'ya ilk ziyaretlerinden beri onun aşinasıdır. Geçen sene Ankara'ya kadar gitmiş ve Gazi Paşa ile muhterem eşine çam sakızı çoban armağanı kabilinden bazı hediyeler götürmüş, Gazi kendisini Çankaya'daki köşkünde kabul etmiş ve konuşmuştu.

Gazi Paşa hazretleri bu defa ki seyahatlerinde Hüseyin Ağa'yı görmek istedi, evine gitti, Hüseyin Ağa sevincinden uçacak gibi. . .

Otomobilin kapısını açarken dedi ki:

Paşa; bizler gibi fukaranın kalbini almak için

fakir evimize geldin. Bizim kalbimiz, seni misafir etmeye layık değil. Fakat görüyorsun ya; şu etrafta toplanan analar ve hemşireler, ihtiyarlar.. Cümlesinin kalbi seni misafir etmek için hazır. Bizim noksanlarımızı görme.

Latife Hanım'a dönerek:

– Var ol kızım. Allah size uzun ömürler versin. Validen işte kapıda, seni bekliyor. Konya'ya geldiğin günden beri kızımı göreyim diye ağlıyor. Bilsen onu, şimdi nasıl seviyor.

Altmış yetmiş yaş arasında, zinde, şen, tam manasıyla bir Türk kadını iri vücuduyla Gazi'yi karşıladı.

– Paşam hoş geldin. Allah ömrünü uzun etsin. Dedi, misafirler bir kattan ve iki odadan ibaret olan binaya üç basamaklı bir merdivenden çıkarak girdiler. Minderler döşenmiş, cicimlerle bezenmiş, beyaz badanalı aydınlık, tertemiz bir oda.

Reisicumhur sedirin sağ tarafına bir köylü gibi bağdaş kurarak oturdu. Latife Hanım da diğer köşeye çekildi. Fahrettin Paşa, belediye reisi Kazım Bey ve rüfekaları hanım ve diğer zevat etraftaki minderlere oturdular. Gazi, Hüseyin Ağa'nın haremîni sol tarafına ve Latife Hanımla kendi arasına oturttu. Hüseyin Ağa'nın haremîni Latife Hanım'ın başını bütün bir analık samimiyetiyle okşadıktan sonra elini tuttu:

– Biraz ateşin var, hasta mısın? dedi.

Ayrılarak içildikten sonra Gazi Hüseyin Ağa'ya

hitaben:

– Nasılsınız, rahat mısınız?

Hacı Hüseyin Ağa cevap verdi:

– Elhamdülillah Paşam, ne rahatsız olacağız. Sizi gördük. Daha iyi olduk. Bir öğlum var köyde çalışır eker, biçer, zahiremizi, her şeyimizi gönderir. Biz de burada yer, içer, otururuz.

Gazi: (Hacı Hüseyin Ağa'nın haremine dönerek): Başka öğlunuz var mı?

Hanım: Üç erkek çocuğumuz vardı. Bunlardan ikisi memlekete gâvur gelmişmiş, devlet emretti, muharebeye gittiler. Orada şehit oldular. Birinden beş, diğerinden dört çocuk kaldı. Köydekinin de dört çocuğu var. O iki şehidin karlarına. Yavrularına, sağ kalan bu öğlumuz bakıyor. Şükür olsun; kimseye muhtaç değiliz, geçiniyoruz.

Gazi diyordu ki:

– Türk yavrularının bu yüksek duygulu anaları oldukça istikbalimiz emindir. Bu yüce hissi kuvvetlendirmek lazımdır. İşte bu kadın hakiki bir kadın efendidir... Evet, hakiki bir kadın efendi...

Gazi Hacı Hüseyin Ağa'nın haremine sordu:

– Hacı Hüseyin Efendi sizi almadan evvel bir haremi daha varmış, doğru mu?

– Evet paşam, evvel bir haremi vardı. Dört çocuğu da vardı. Benim hemşirem Hacı'nın kardeşi Ali Efendi'de idi. Ben hemşiremin yanına gidip geldikçe bu Hacı bana gönül koymuş. Babamdan istedi. Babam evvela vermemek istedi ya; o zorla, ısrarla nihayet beni aldı.

– Nasıl iyi geçinebildiniz mi?

Evvelki haremi biraz huysuzcaydı. Hatta ekmeği filanı kitlerdi. Ama ben idareli olduğumdan, gürültüye meydan vermedim. İyi geçinmeye çalıştım. Evvelki haremi Hicaz'a gidinceye kadar pek tatlı geçindik.

Latife Hanım: – Sizi mi çok severdi, evvelki haremini mi?

Hanım: Ben ferik idim. Tabii beni çok severdi.

Latife Hanım: Desene Hanım, bizim pabuçlar dama atıldı!

Hanım büyük bir şaşkınlıkla hemen güya bir hatayı tamir eder gibi

– Yok... Ana kızım. Ben latife ediyorum. Öyle söylemedim. Allah arkadaşından ayırmasın. Bak kızım... Hacı'ya bana; bizi kantarlar çekmiyor. Ne olur siz de burada otursanız da rahat etseniz.

Hacı Hüseyin Efendi (diz çökmüş ve ellerini dizlerinin üstüne koymuştu): Pasa! Bilmem,

aklun erer de mi söylerim. Yoksa ermez de mi söylerim. Biz seni böyle iki üç senede bir kere görmekle doyamıyoruz. Şurada daimi otursan. . . Rahat etsen. Onlara da haber göndersen, buraya gelseler.

Gazi: Onlar kim?

Hacı Hüseyin Ağa: Hep işte o hükümettekiler, filan. . . Onları çağırver buraya gelsinler vesselam.

Gazi: Hacı aklın eriyor. Hem pek iyi eriyor.

Bunu müteakip Gazi sözün mecrasını değiştirdi.

Hacı Hüseyin Ağa Latife Hanım'a dönerek dedi ki:

– Hani geçen sene sana çorap getirmiştim. İşte onları bu validen yapmıştı. Şimdi yine çorap hazırladı.

– Teşekkür ederim Hacı Efendi.

Hacı Hüseyin Ağa Gazi'ye dönerek güya Latife Hanım'a çorap hediye edildiği halde Gazi'ye verilmezse gücenir zannıyla:

– Öğlum, dedi, senin de çorapların hazır, sana da hazırladılar.

Hacının bu çocukça saflığı andıran sözleri, bilhassa Gazi'ye çoraplar için verdiği teminat hazır bulunanları güldürüyordu. Hemen sözünü değiştirdi. İlave etti:

– Ah öğlum... Sen bana darılmışsın doğru mu? Güya geçen sene Ankara'da bir şey söylemişim. Sen bundan bana gücümüşsün, doğru mu? Bunu o muzır gazeteciler yazmış eğer hatırna bir şey geldiyse vazgeç öğlum, bana darılma.

Gazi: Ne söylemiş gazeteciler ne yazmış?

– Ben sana güya burada deliyi bağlasan durmaz demişim. Ben bunu başka maksatla söylemedim. Paşa bütün akıllıları buraya toplamış, buraya deli giremez, demek istedim. Canım şu gazeteciler de ne tuhaf adamlar, adamın arasını açmaya çalışıyorlar. Bilmem nereden işitirler, nasıl duyarlar. Yoksa içimizde mi bir muzır var? Korkarım ki bugün konuştuklarımızı da yazarlar.

Gazi Hüseyin Ağa'ya sordu:

– Hani mahallenizde bataklık vardır diydünüz. Yollarınızı gördüm. Çok iyi. Bataklık yok.

Hacı: Yaz olsa da bir görsen. Belediye yaptırdı ama bitiremedi. Parası yok belediyenin. Kifayet etmiyor. Bütün paraları Ankara'ya çekme öğlum. Az da burada bırak da belediye şunları yapsın.

– Peki Hacı size yardım ederiz. Mahallenizde mektep yok mu?

– Ha, iyi hatırıma getirdin öğlum. Geçen sene

Abditöllu Hüseyin Ağa ve eşi Akile Hanım.

yalvardık yakardık. Bize evin yanında bir mektep yapmaya karar verdiler. Bohçaya (bütçe) iki üç bin lira koymuşlar... O da yetişmemiş, altı bin lira lazımmış. Bu sene yine yakaracağız. Sen de bir himmet et de şu mektebimiz yapılsın. Bilmem ki ben bohça yalnız kadınların olur zannedirdim. Meğer erkeklerin de bohçası olurmuş. Mektep parası bu bohçaya konulurmuş. Nedir bu, yapıversinler çıksınlar.

– Köyünüz nasıl? Bir arzunuz var mı? Hepsi-
ne benden selam söyle.

– Köyümüz çok iyi. Hükümette işlerimiz iyi
görülüyor. Doğrusunu istersen, eskisi gibi
değil. Yalnız şu Ziraat Bankası'ndan köylü-
ye birbirine kefil olmakla para vermiyorlar.
Konya'da mutlaka bir tüccar kefil istiyorlar.
Ah oğlum! Bunu bize düzelttiriver. Herkes
tüccardan kefil bulamaz. Bana kalırsa sandık
azalarını çiftçiden yapsak. Onlar para verecek
vermeyecek çiftçileri pekâlâ bilirler. Yine sen
bilirsin...

Bu aralık Latife Hanım, Hacı Hüseyin Ağa'nın
haremine sordu:

– Hacı Efendi sizi aldığı zaman bir kadayıf
hikâyesi olmuş... Bu nasıl oldu?

– Kızım, başını ağrıtmazsam anlatayım. Eski
zamanda bizim evlere senede bir iki defa ka-
dayıf girerdi. Hacı bir gün bize kızmış, Anası-
na demiş ki, sana kadayıf göndereceğim. İyi
pişiremediler diye bahane ederek şu karlılara
adamakullu bir sopa atacağım demiş. Kadayıf

geldi. Ramazan'dı. Biz de pişirdik, akşama
hazırladık. Hacı namazdan geldi. Bir surat,
bir kıyamet. Hiçbirimizin yüzüne bakmıyor.
Somurtuyor. Yemek yememek istiyor. Kayna-
namız ne zorladı, yine yemedi. Biz tuttuk, ye-
meği güzelce yedik. En sonra kadayıfı yedik.
İçimden tuttu, Hacı'nın şöyle yüzüne baktım.
O da gözünün altından bir baktı, gülüştük.
Bunun üzerine kaynanam:

– Haydi oğlum haydi. Sende avrat dövecek
surat yok. Beyhude yere kadayıftan oldun”
dedi. Ah Paşam. Biz Türk'üz, köylüyüz. kusu-
rumuza bakmayın.

Gazi: Ne demek, hepimiz Türk'üz. Türkler
dünyanın en büyük milletidir. Beyhude sıkı-
lacak bir şey yok... .

–Bilmem ya! Şehirliler bize kenar mahallelidir
diye gelmezler.

Latife Hanım:

–Beğenmemek ne demek. Milletin esasını
köylüler teşkil eder. Siz teşkil ediyorsunuz.
Gazi:

–Ayran içtik, kahve içtik; Hacı Efendi! Bak,
başka işlerimiz de var. Bize müsaade et de
gidelim.

Otomobillere binilmişti. Hacı Hüseyin Efendi
elinde bir seccade ile, iki çift çorap ile geldi.
Latife Hanım'a dedi ki:

– Kızım şu hediyeleri al...

Otomobiller yürümeye başladı.”

Vakit gazetesi, 21 Ocak 1925, sayfa: 1-3

MESNEVİ'NİN GÖLGESİNDE

AHMET SEVGİ

ورپذیرایی چو بر خوانی قصص
مرغ جانت تنک آید در قفص

*Kur'ân'ın hükümlerini tutar, kıssalarından
hisse alırsan can kuşuna ten kafesi dar gelir.*

(Hz. Mevlânâ)

KUR'ÂN OKUMAK

*Kur'ân okumaktan maksat, Hakk'ın emir ve nehyine uymaktır,
Ten kafesindeki can kuşunun âh u feryâdını duymaktır.*

15 Mart 2024

(Ahmet Sevgi)

KOMEK'TE BİR GEZİNTİ

ANUŞ
GÖKÇE

Sergileri gezmeyi oldum olası çok severim. İster resim ister hat ister çini isterse halı kilim olsun.

Hafta sonu eşim ve arkadaşımız Merve Cura ile Dede Bahçesinde buluştuk. Biraz sohbet ettikten sonra "Hadi gel, şurada KOMEK'in Sergisi var. Çok güzel halı ve kilimler var." dedim. Arkadaşımız Merve'nin de ilgisini çekti. Hep birlikte KOMEK'e gittik.

Girişte bizi güler yüzlü bir beyefendi karşıladı. Salonu gezmeye başladık. Herkesin ilgi sahası farklı tabii ki... Ben direk halı- kilim reyonuna gittim. Aman Allah'ım gözlerime inanamadım. Pazırık desenli bir halı. Türklerin kurganlarından çıkan M.Ö. 800-700'lere dayanan en eski halısı, çift ilmek ve cm karesinde 36 bin ilmek. Atlı ve av hayvanları figürleri... Ben halının sağını solunu inceleyen görevli memur geldi. "Evet, Pazırık halısı. Biz eski Türk motiflerini kopyalayıp halı ve kilim tezgâhlarında dokutuyoruz. Belediyenin açtığı KOMEK kurslarında başarılı olan kursiyerler bu halıları dokuyarak hem kültürümüzü geleceğe taşıyorlar hem de aile bütçelerine katkıda bulunuyorlar. Bu gördüklerinizin hepsini kursiyerlerimiz yapmıştır. Satılan ürünlerin bahası, kendilerinin hesabına yatırılıyor." dedi. Gördüğüm sadece Pazırık halısı değildi. Değişik yörelere has halılar, Lâdik, Karapınar, Sille, Sızma gibi yöre-

lerin desenlerinin yer aldığı halılardı. Ayrıca yöresel çiçek desenli halılar da vardı.

Görevli bizleri takı reyonuna götürdü. Çeşit çeşit kolyeler, zincirler, gerdanlıklar, bileklikler, broşlar... Bunların bir kısmı deri üzerine işlenmiş bir kısmı hakiki taşlardan dizilmiş bir kısmı da çini. Ateşte pişirilmiş, ateşte güller açtırılmış. Gerçekten Türk insanının zevkine, estetiğine, yaratıcı gücüne hayran olmamak elde değil.

Ahşap boyama reyonuna vardığımızda tepsi- ler, sandıklar, çeyiz sandıkları, masalar bizleri bir yerlere aldı götürdü. Türk insanının ince ruhuna, keskin zekâsına burada da şahit oluyoruz.

Çini reyonunda çeşit çeşit vazolar, kâseler, tabaklar gözlerimize ve ruhumuza enfes bir ziyafet çekti. Çanta reyonunda ise modern sırt çantaları ve Çatalhöyük'te çıkan objeleri içeren motiflerin yer aldığı sırt ve el çantaları sergileniyor. Kıyafet reyonunda yine çantaların yanı sıra tişörtlerin, yeleklerin, ceket ve pantolonların, pardösünün arkasına, omuzlarına, yakasına işlenmiş kuş, boğa, el, geyik ve av sahneleri motifleri büyük bir uyum içinde. Peluş ve Ahşap oyuncak reyonunda ise ço-

cukların ilgi çekeceği oyuncaklar sergileniyor. Her bölüm markalaşmış durumda.

Görevli bizleri uğurlarken sergilenen eşyaların ve üretildiği yerleri gösteren birer de broşür verdi. 2013 yılında kurulan KOMEK Kooperatifi ve ASEM Kurs merkezlerinde temel eğitim alan kursiyerler hem meslek edinmekte hem de kendi işini kurabilmektedir. İsteyen evinde de çalışabilmekte, İŞ-KUR işbirliğiyle ev hanımlarını istihdama yönelik açılan atölyelerde birçok kursiyere iş imkânı sağlanmakta, ekonomiye artı değer olarak kazandırılmaktadır. Kursiyerlerin ürünleri KOMEK Sergi salonlarında teşhir edilmekte, satılan ürünlerin bedeli üreticiye ödenmektedir. Bu broşürlere göre Kültür Park Salonunda Halı –Kilim, Çatalhöyük, Zenobya, Anatoya, Zeybe Ürün kataloglarının ürünleri sergilenmektedir.

Halı Kilim Kataloğu: Lâdik, Sızma, Karapınar, Ertuğrul Gazi Atölyelerinde kök boylarla, orijinal Selçuklu ve yöresel motifler ve çiçek kompozisyon halı ve kilimler dokunmaktadır.

Sergilenen ürünler; Pazırk halısı, Selçuklu halısı, Konya yöresine has Sandık halısı, Eşrefoğlu Camisinde bulunan motifleri kopyalayıp yapılan Selçuklu halısı, 16 yy. Eşrefoğlu halısının seccadeye uyarlanmasıyla oluşan Selçuklu halısı, 17. yy. Mevlana Dergâhındaki seccadeye uyarlanmasıyla oluşan Selçuklu halısı, Mavi zemin üzerine dokunmuş geometrik desenli Selçuklu halısı, Karapınar halısı, Konya seccadesi, Kolye halısı, ortası yıldızlı Eşrefoğlu camisinin seccadeye uyarlanmasıyla oluşan Selçuklu halısı, Alaeddin Keykubat Camisinin motiflerini içeren stilize kartal desenli Selçuklu halısı, Selçuklu halı desenlerini kullanarak dokunmuş kenarları çiçekli, ortası sekiz köşeli yıldızlı Cennet halısı, Konya'ya özgü desenlerden oluşan Yıldız seccade, geometrik desenli Umut halısı, ortası siyah desen üzerine koçboynuzu işlenmiş Özlem halısı, kenarları kufi yazı ve kırmızı zemin üzerine siyah renkte kartal motifi işlenmiş Selçuklu halısı, Çengel ve akrep motifli Selçuklu halısı, kenarları kufi desenli ortası çengel motifli Selçuklu halısı, 13-14. Yüzyıla ait iki Selçuklu halısı, kenar bordürleri kufi desenli, ortası sütunlu Selçuklu halısı, Ters Karanfil desenli halı, lale ve karanfil desenli Göçebe halısı, Karapınar yöresine ait yıldız ve çengel desenlerin kullanıldığı Karapınar

halısı, ortada yıldız ve gezegenleri temsilen işlenmiş Karapınar halısı, kenarları gül ve ortası lale motifli Lale halısı, Aşk Şifa halısı, kenarları ay ve yıldız desenli, ortası yıldız, gezegen ve hayat ağacını stilize eden Hasret halısı, Eli belinde halı, kenar bordüründe sarı zemin üzerine su yolu ve ortasında güç ve kahramanlığı temsilen koçboynuzu deseni işlemeli Selçuklu halısı, 16-17 yüzyılda Alaeddin Keykubat Camisi halısının desenlerini ihtiva eden Selçuklu halısı, 13 yy. Eşrefoğlu camisi halısı desenlerinin seccadeye uyarlanmasıyla oluşan Selçuklu halısı, ortasında nazara karşı etkili olması için göz motifi işlemeli Konya halısı, Konya Seydişehir yöresine ait Nüzumlu kilimi, Hayatağacı kilimi.

Zeybe Ürün Kataloğu: Hacı Sadık ve Alakova Atölyelerinde tekstil alanında Zeybe markasıyla sırt çantası, laptop, bilgisayar çantası vs. üretilmektedir.

Sergilenen ürünler; Yan taraflarında suluk için file dokunmuş, gözlük ve valiz asma yerleri bulunan darbelere karşı koruyucu özelliğe sahip **sırt veya laptop** için tasarlanmış iki amaçlı çanta; su geçirmez kumaştan üretilmiş **laptop ve evrak çantası**, elyafılı kumaştan üretilmiş el ve **omuz çantası**, denye kumaştan üretilmiş üzerinde **neon turuncu ve gri şeritler** bulunan sırt çantası, Oxford kumaştan renkli **çocuk sırt ve beslenme** çantaları, Hamdi Bey'in Kaplumbağa terbiyecisi **baskılı sırt çantası**, astronot ve uzay desenli **sırt çantaları**, su geçirmez mikro kumaştan yapılmış **fermuarlı sırt çantaları**, karvas keten kumaştan yapılmış sırt çantaları, Oxford kumaştan üretilmiş renkli sırt çantaları, su

geçirmez mikro ve Oxfort kumaştan yapılmış **sırt çantaları**, sıvama ketenden yapılmış **tek askılı çantalar**, su geçirmez kumaştan yapılmış renkli **cüzdan çantalar**, Denye kumaştan yapılmış **el çantaları**, **tek veya çapraz askılı** olarak da kullanılabilen **sırt çantaları**, su geçirmez kumaştan yapılan çantalar, **kanvas çantalar**, çok amaçlı el çantaları, su geçirmez kumaştan yapılmış **bebek çantaları**, **Çatalhöyük** desenli ketenden yapılmış **el çantaları**, ham bezden **çiçek desenli el çantaları** ve **atık kumaşlardan** yapılmış **çiçekli** çok amaçlı çanta ve cüzdanlar sergilenmektedir.

Anotoya ürün kataloğu: Çomaklıdaki oyuncak atölyesinde ahşap oyuncaklar, yapbozlar, kayın ağacından yapılmış telefon tutacakları, arabalar, helikopterler, otobüsler, trenler, çocukların oyuncaklarını boyamaları için su bazlı boyalar bulunmaktadır. Ayrıca Ahşap halı dokuma tezgâhı, gezegenler, çiftlik ve kelebek, kaplumbağa ve Nasrettin Hoca yapbozları ve yanında boyaları yer almaktadır. Mdf den yapılmış kelebek vs. desenli ve uçlarında metal parçalar bulunan anahtarlıklar üretilmektedir.

Karakulak Peluş Oyuncak Atölyesinde ise, polar ve ithal peluştan Maral, Balaban Maskot, Nasrettin Hoca, Kurbağa, Bambi, Gülkurusu ve Konya spor kıyafetli ayıcıklar... Ördekler, Penguen, Kuzu, Buzul, Tavuk Godi, Pofidik, Kurnaz Tilki, Minik Fil Yavrusu, Flipper, Uğur Böceği, Rintintin, Maymun Mumi, Kuşu Kuşu, Peluş Dev Örne, çeşitli renkte toplar üretilmektedir. Oyuncakların ve topların içi elyafla doldurulmuştur.

Sedirlerde Bulunan Amigurumi Oyuncak

Atölyesinde ise; hemşire, doktor, palyaço, Mor Şapkalı Eylül Bebek, Turuncu Şapkalı Eylül Bebek, Dolunay Bebek, Sırma Bebek, Çilek Kız, Portakal Kız, Limon Bebek, Hazan Bebek. Biricik Pembe, Papatya Kız, Zehra Bebek, Ayşegül Bebek, Yurdağül Bebek, Menekeş Bebek, Kivi Kız, Karpuz Kız, Buket K, Portakal bebek, Selin Bebek, Pamuk Prenses, Ece Bebek, Nina Bebek, Mahur Bebek, Manolya Bebek, Prenses Alya, Çakıl Kız, Lolitop set. Yusuf Bebek, Umut bebek, Rüzgar Bebek, Yöresel Bebek, Polis Erkek, Polis Kız. Sid, Dinazor Dino, Küçük Dino, Uğur Böceği Ponki, Zürafa Zür Züp, Kurbağa Kurbi, Kuzu Salep, Kuzu Miniş, Ebrulu Zürafa, Basketbolcu Zürafa, Üçlü Set, Fil Filo, Ressam Köpek, Anı Maya, Kelebek Renkli, Mutlu Su Samuru, Uykucu Tavşan seti. Tavşan Uzun Kulak (sarı), Karpuz Tavşan, Zürafa oyuncak ve yastık seti, Figürlü tabure. Oyuncaklar sık iğne ve tabzan tekniğiyle örülmüştür. İçleri boncuk elyafla doldurulmuştur.

Zenobya Ürün Kataloğu: Sedirlerde bulunan Hacı Sadık atölyesinde yapılan ürünle yer almaktadır. Kadın ve erkekler için Softshel Reglan Kol ceket, Softshel ceket ve montlar, kırmızı-siyah erkek montları, polar ceket, kırmızı ve gri fermuarlı erkek yelekleri, kanguru cepli erkek yelekleri, üç iplik kadın ve erkek ceketleri, siyah ve lacivert lirkalı Softshel kadın ceketleri, polar kadın ve erkek ceketleri, paraşüt kumaş **polar erkek ceketleri**, polar gri yelek ve beyaz polar erkek ceket, Reglan kol bayan **polar yelek**, **çocuk polar ceket**, paraşüt kumaşından yapılmış **kapışonlu yağmurluk**, **kapitone yelek**, Jessica kumaştan

imal edilmiş çocuk yağmurluk, Velsoft kumaştan dik yakalı bayan sırtı Çatalhöyük desenli bayan ceketleri, safari pantolon, Çatalhöyük desenli bayan yelek ve çanta takımı, Ristop pantolon ve gömlek... Oyun çadırı, Babynest bebek takımı (yastık, battaniye ve bebek yuvası), emzirme önlükleri ve yastıkları, bebeklerin atlarını açma takımı, mutfağın önlükleri.

Çatalhöyük Ürün Kataloğu: Arka ve yan tarafı Çatalhöyük'te çıkan objelerin desenleri işlenmiş keten, kimona takımları, göğsünde boğa işlemeli Haydariye yelek, sırt kısmında kuş desenli Velsoft yelek, Çatalhöyük duvar resimlerinden geometrik desenleri bulunan yelek ve çanta takımı... Velsoft çanta, ön yüzü Çatalhöyük'te çıkan ok ve uçları nakışlı el çantaları, üzerinde Çatalhöyük yazısı ve desenleri bulunan ve keten çantalar... El, geyik ve av sahnesini canlandıran Çatalhöyük motifli çantalar, Çatalhöyük duvar resimlerinden esinlenerek dokunmuş heybeler, üzeri geyik motifli ve Çatalhöyük'ten esinlenerek dokunmuş yün çantalar, geometrik desenler ve adamları havi yün çantalar bulunmaktadır. Ayrıca yün iplikten dokunmuş geyik ve avcı resimleri bulunan duvar panoları, Çatalhöyük evlerini resmeden duvar halısı... Cenazelerin atıldığı yere gelen bir kuş desenli halı, geyik ve boğa figürlerini içeren av sahnesini yansıtan halı, Çatalhöyük duvar resimlerinden mezarlık ve el, av sahneleri, geometrik desenler bulunan yolluklar... Üzeri işlemeli kırletler, sepet

örme tekniği kullanılarak yapılmış üzeri Çatalhöyük'te çıkan malzemelerin desenlerini havi duvar panoları, ortasında figür bulunan bileklikler, Çatalhöyük'te çıkan hayvan motiflerinin stilize edildiği boğa, geyik, alageyik, yaban geyiği vs. oyuncaklar.

KOMEK kataloglarında yok yok. Acele olduğumuz için sergiyi biraz hızlıca gezmiştik. Eve gidip inceleyince kadınlarımızın ince zevkine, göz nuruna, insanımızın çalışma azmine bir kez daha hayran kaldım.

Kadınlarımıza ve gençlerimize iş sahaları açtığı, üretime katkıda bulunduğu için Konya Büyükşehir Belediye başkanlarına, ilçe başkanlarına, kurslarda eğitim veren görevlilere, her biri birer pırlanta olan kursiyerlere çok teşekkür ederim. Elleri sağlık, emeklerine bereket.

ACZİMİN GİRYESİ

Ahmet
Sevgi

ORUÇ

Sanma ki oruç sade imsaktan iftara kadar aç durmaktır,

Oruç, bütün bedenî ve nefsanî isteklere gem vurmaktır.

15 Mart 2024

(Ahmet Sevgi)